

Fraude en plagiaat

Waarom deze folder?

Van tijd tot tijd berichten de media over onderzoekers en studenten die verdacht worden van plagiaat. Soms is het vals alarm, maar soms ook niet en dan heeft het serieuze consequenties. Voor een wetenschapper – en dus ook voor jou als student – is fraude of plagiaat een 'doodzonde'. Met deze folder informeren we je over wat de universiteit onder fraude en plagiaat verstaat en wat de sancties hiervoor zijn, zodat je precies weet waar je je aan moet houden om elke verdenking te voorkomen.

In het Onderwijs- en Examenreglement (Bachelor OER art. 5.15, Master OER art. 5.14) van de opleiding B&O is te lezen wat fraude en plagiaat volgens de universiteit is: **"Onder fraude en plagiaat wordt verstaan het handelen of nalaten van studenten waardoor een juist oordeel over hun kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt"**. Hierbij kan het gaan om fraude tijdens tentamens of andere toetsmomenten, maar ook om plagiaat bij scripties en werkstukken.

Fraude

Fraude is bijvoorbeeld:

- Tijdens een tentamen spieken. Degene die gelegenheid biedt tot spieken is medeplichtig aan fraude.
- Tijdens een tentamen in het bezit zijn van hulpmiddelen (mobiele telefoon, boeken, syllabi, aantekeningen etc.), waarvan de raadpleging niet uitdrukkelijk is toegestaan.
- Het door anderen laten maken van (delen van) een studieopdracht.
- Het fingeren van enquête- of interviewantwoorden of onderzoeksgegevens.

Plagiaat

Van plagiaat is sprake als er in een scriptie of ander werkstuk gegevens of tekstgedeelten van anderen worden overgenomen zonder bronvermelding. Als de tekst dus wordt gepresenteerd als eigen tekst. Onder plagiaat valt onder meer:

- Het knippen en plakken van tekst van digitale of gedrukte bronnen zoals encyclopedieën, (digitale) tijdschriften, boeken of internetpagina's zonder aanhalingstekens en verwijzing. Ook vertalingen van teksten uit deze bronnen mogen niet zonder aanhalingstekens en verwijzing worden opgenomen.
- Het parafaseren van bovengenoemde teksten zonder deugdelijke verwijzing: parafrasen moeten als zodanig gemarkeerd zijn (door de tekst uitdrukkelijk te verbinden met de oorspronkelijke auteur in tekst of noot) zodat niet de indruk wordt gewekt dat het gaat om eigen gedachtegoed van een student.
- Het overnemen van werk van andere studenten (ook beeld-, geluids- of testmateriaal) zonder verwijzing en dit op deze manier door laten gaan voor eigen werk. Wanneer dit gebeurt met toestemming van de andere student is deze student medeplichtig. Ook het indienen van werkstukken van een commerciële instelling (bijvoorbeeld een internetsite voor uittreksels of papers) of die tegen betaling door iemand anders zijn geschreven is niet toegestaan.
- Wanneer in een gezamenlijk werkstuk door één van de auteurs plagiaat wordt gepleegd, zijn de andere auteurs medeplichtig wanneer zij hadden kunnen weten dat de ander plagiaat pleegde.
- Het zonder bronvermelding opnieuw inleveren van eerder door de student gemaakt eigen werk en dit laten doorgaan voor in het kader van de cursus vervaardigd oorspronkelijk werk, tenzij dit in de cursus of door de docent uitdrukkelijk is toegestaan.

Voorbeeld: *"Voor een cursus van B&O moet je een paper inleveren. Je ziet er tegenop en besluit een bevriende ouderejaars B&O student om advies te vragen. Hij heeft de opdracht het jaar ervoor gemaakt en biedt je aan zijn paper ter inspiratie toe te sturen. Maar je besluit je niet alleen te laten inspireren, maar ook (delen van) het paper over te nemen en vervolgens onder je eigen naam in te*

leveren. Delen uit de tekst komen de docent bekend voor en ook via het programma Urkund waar je je opdracht hebt ingeleverd, krijgt de docent melding van overlap met een andere opdracht. Uiteindelijk wordt jouw paper met een 1 beoordeeld en is ook je medestudent medeplichtig.”

Wat mag wel?

Dit betekent natuurlijk niet dat het niet is toegestaan om delen van een gepubliceerd artikel aan te halen in een eigen paper. Als je maar zorgt dat je altijd verwijst naar de oorspronkelijke bron en als je letterlijke citaten tussen aanhalingstekens zet. Het maakt daarbij niet uit of je het artikel gevonden hebt in de bibliotheek of op internet: een citaat is een citaat.

Wanneer je delen uit een artikel of boek niet letterlijk overneemt, maar de inhoud wel gebruikt en in eigen woorden weergeeft heet dit parafraseren. Ook hierbij is het de regel dat je de ideeën van iemand anders niet presenteert als jouw idee. Zorg er dus voor dat het goed zichtbaar is welke informatie van anderen komt (inclusief bronvermelding) en wat je eigen (denk)werk is. Een docent moet je werkstuk zien voor zinnen kunnen 'narekenen'. Dit heeft de student van onderzoeker A, de volgende alinea is een parafraze van het werk van onderzoeker B en in de derde alinea wordt uiteengezet wat de student zelf heeft bedacht of toegevoegd. Als je twijfelt, bespreek dit dan met je docent. Zie voor de juiste manier van verwijzen de Richtlijn Literatuurverwijzingen van B&O.

Voorkomen van fraude en plagiaat

Plagiaat kan voorkomen worden door goed bij te houden waar welke informatie vandaan komt. Zorg dat je altijd direct opschrijft of registreert wat je hebt gevonden in welk boek, welk artikel, welke website. Het is heel lastig om dergelijke gegevens maanden later weer terug te moeten zoeken. Noteer ook paginanummers. Bij letterlijke citaten uit andermans werk is het verplicht een paginnummer te noemen! Bij parafrases is het ook heel prettig en een service aan de lezer als je kunt aangeven op welke pagina's of welk hoofdstuk je je baseert.

Zorg er daarnaast voor dat je geen aanleiding geeft voor twijfel. Zet tijdens toetsen je mobiele telefoon uit en stop zaken die je bij tentamens niet mag gebruiken in je tas.

Geef anderen, zowel bij tentamens als bij opdrachten, niet de gelegenheid om jouw werk over te nemen. Ga er vanuit dat het krijgen van een onvoldoende of het vragen van uitstel minder erg is en minder consequenties heeft dan het plegen van fraude!

Beoordeling en sancties plagiaat

Controle op plagiaat

De examinator (docent) meldt een ernstige verdenking van fraude of plagiaat aan de examencommissie. Deze stelt vast of er inderdaad sprake is van fraude of plagiaat en bepaalt een sanctie. Hierbij wordt de student vooraf altijd gehoord en hij of zij kan na een uitspraak beroep aantekenen bij het College van Beroep voor de Examens.

Voor het opsporen van plagiaat wordt gebruik gemaakt van elektronische plagiaatcontrole via Urkund. Dit programma controleert of de ingezonden documenten overeenkomsten vertonen met één of meerdere bronnen in de eigen database of op internet. Daarnaast houdt een docent altijd in de gaten of er fragmenten zijn overgeschreven uit papieren documenten of boeken. Het kan voorkomen dat een docent je vraagt om de papieren documenten of boeken waar je tekst op gebaseerd is mee te nemen. Een student is verplicht medewerking te verlenen aan deze controle. Anders riskeer je uitsluiting van toetsing van het betreffende onderdeel.

Sancties

Wanneer de examencommissie fraude vaststelt wordt het ingeleverde werkstuk of tentamen in ieder geval ongeldig verklaard. Ook wordt in Osiris een berisping aangetekend. Daarnaast kan de examencommissie besluiten dat aanvullende sancties nodig zijn. Verwijdering uit de cursus of uitsluiting voor deelname aan tentamens of andere onderdelen voor een bepaalde periode zijn hier voorbeelden van. Hierbij wordt rekening gehouden met de aard en omvang van de fraude en de studiefase van de student. Bij zeer ernstige en/of herhaalde fraude kan de examencommissie het College van Bestuur voorstellen de inschrijving van de betrokkene voor de opleiding definitief te beëindigen. Deze sancties kunnen dus grote gevolgen hebben voor het verdere verloop van je opleiding.

Voor vragen kun je contact opnemen met de examencommissie: examencommissie.USBO@uu.nl